

Türkiye ile Hindistan arasında imzalanan Ticaret Anlaşması ve eklerinin onanmasına dair kanun lâyihası ve Hariciye ve Ticaret encümenleri mazbataları (1/672)

T. C.

Başvekâlet

28 . VII . 1953

Muamelât Umum Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 70/68, 71 - 2623, 6/2223

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye ile Hindistan arasında 4 Haziran 1953 tarihinde imzalanan Ticaret Anlaşması ve eklerinin onanması hakkında Dışişleri Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 7 . VII . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibe ve ilişkileriyle bağlı olarak sunulmuştur.

Sözü geçen anlaşmanın 5949 sayılı Kanunla müddeti uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak İcra Vekilleri Heyetince 7 . VII . 1953 tarihli ve 4/1074 sayılı Kararname ile onanmış olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

Türkiye ile Hindistan arasındaki Ticaret muvazenesinin denkleştirilmesi için Hindistan ile bir Ticaret Anlaşması akdi Dışişleri, Maliye ve Ekonomi ve Ticaret Vekâletlerince lüzumlu mütalâa edilmiştir. Filhakika her ne kadar memleketimizin Hindistandan ithaline ihtiyacı olduğu malların temini şimdiye kadar mümkün olmuşsa da, Türk mallarının Hindistan'a ihracatı asgari hadlerde kalmıştır. Nitekim, Hindistan'a 1948 de 14 386 274 T. liralık ithalâta mukabil 411 186 T. Liralık ihracat, 1949 da 9 196 178 T. Liralık ithalâta mukabil 2 618 616 T. Liralık ihracat, 1950 de 10 007 392 T. Liralık ithalâta karşılık 98 237 T. Liralık ihracat 1951 de 8 857 065 T. Liralık ithalâta mukabil 679 326 T. Liralık ihracat ve 1952 de 12 328 657 T. Liralık ithalâta mukabil 14 117 T. Liralık ihradatta bulunulmuştur.

Hindistan ile ticari münasebetlerin ahdi bir esasa bağlanarak ticaret muvazenesinin denkleştirilmesini teminen Yeni Delhi'de cereyan eden müzakereler 4 Haziran 1953 tarihinde bir Ticaret Anlaşması akdi ile neticelenmiştir.

İmza edilen 8 maddelik Ticaret Anlaşmasına bir menşe şahadetnamesi örneği ile mübadele edilecek mallar listesi ve üç mektup bağlanmıştır. İşbu Anlaşmanın başlıca hükümleri şunlardır: Türkiye ile Hindistan arasındaki ticari mübadeleler her iki memleketin umumi ithalât ve ihracat rejimleri çerçevesi dâhilinde cereyan edecektir. İki Hükümet, mezkûr umumi rejimler dâhilinde ihracat ve ithalât lisanslarının verilmesi için yekdiğerine bütün kolaylıkları gösterecektir. Ticari mübadelelere ait ödemeler 4 Mayıs 1945 tarihli Türkiye - İngiltere Ticaret ve Ödeme Anlaşması hükümlerine göre tesviye olunacaktır.

Türkiye'den Hindistan'a ihraç edilecek mallara ait (A) listesinde kuru ve kurutulmuş meyvalar, tâli hububat ve bakliyat, ipek ipliği ve kozası, hâmi pamuk, ateş tuğlası, zeytin yağı palâmüt ve palâmüt hulâsası gibi mallarımız bulunmaktadır. Memleketimize Hindistan'dan ithal edilecek mal-

lara ait. (B) listesinde ise çay, jüt mamulleri, motörlü vaista içi ve dış lâstikleri, baharat, hintyağı, pamuk mensucat gibi mallar yer almıştır. Bu listelerin tahcidi olmayıp, ihtiva etmedikleri malların mübadelesine hiçbir surette mâni teşkil etmeyecekleri Anlaşmada tasrih edilmiştir.

Anlaşmaya ekli birinci ve ikinci mektupta, âkıdlerin her hangi biri tarafından ithal veya ihraç edilecek malların mümkün olduğu nispette tarafların gemileriyle nakli hususunda gerekli kolaylıkların gösterileceği bildirilmektedir.

Anlaşmaya merbut üçüncü mektupta, Hindistan Hükümeti, jüt mamulleri ihracının serbest bırakılmış olduğunu ve bu husustaki ihtiyaçların temini bakımından Türkiye Hükümetinin her hangi bir müşkül ile karşılaşmıyacağından emin bulunduğunu ifade etmektedir. Aynı mektupta, jüt mamulleri için kontenjan sistemi vaz'edildiği takdirde iki Hükümetin müzakereye girişecekleri ve Türkiye Hükümetinin taleplerinin Hindistan Hükümetince tatmine çalışılacağı bildirilmektedir.

İki memleket arasındaki ticaretin gelişmesini temin edecek olan ve menfaatlerimize uygun bulunan 4 Haziran 1953 tarihli Türkiye Hindistan Ticaret Anlaşması ile ekleri, kanunlaşmak üzere, Büyük Millet Meclisinin yüksek tasdikına arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/672

Karar No. 14

11 . I . 1954

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Hindistan arasında imzalanan Ticaret Anlaşması ve eklerinin onanmasına dair kanun lâyihası, Dışişleri ve Ekonomi ve Ticaret vekâletleri temsilcileri hazır oldukları halde komisyonumuzda incelendi.

Hindistan ile ticari münasebetlerimizin ahdi bir esasa bağlanarak ticaret muvazenesinin denkleştirilmesini teminen 4 Haziran 1953 tarihinde bir Ticaret Anlaşması akdedilmiştir.

Bu Anlaşma yapılmadan evvel her ne kadar Hindistanla ticari münasebetlerimiz mevcut ise de, Türk mallarının Hindistan'a ihracatı asgari hadlerde kalmıştır. Nitekim bu durum bir çok senelerin ithalât ve ihracatı mukayese edildiğinde bariz şekilde görülmektedir.

Hükümetin gerekçesinde uzun yıllar aleyhimize işliyen bu ticari münasebetlerin denkleştirileceği izah edilmekte ve Türkiye'den Hindistan'a ihraçedilecek mallara ait listede kuru ve kurutulmuş meyvalar, tâli hububat ve bakliyat, zeytin yağı, palamut ve palamut hulâsası zikredilmekte, buna mukabil Hindistan'dan jüt mamulleri, çay, iç ve dış lâstikleri ithal edileceği bildirilmektedir.

Yıllarca aleyhimize işliyen ticari münase-

betlerin bu Anlaşma ile lehimize çevrilmesi ve iki memleket arasındaki ticaretin gelişmesi şartiyle bu Anlaşma memleketimizin menfaatlerine uygun bulunmuş ve tasarı komisyonumuzca ittifakla ve aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Dışişleri Ko. Reisi	Bu Rapor Sözcüsü
Samsun	Denizli
F. Kesim	A. Çobanoğlu
Ankara	Aydın
S. Kurtbek	N. Gedik
Çorum	Bursa
S. Özer	H. Köymen
	Erzurum
	B. Dülger

İmzada bulunamadı

Hatay	İzmir
A. Melek	C. Baban
İzmir	İzmir
V. Menteş	C. Tunca
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı
Manisa	Manisa
S. Ağaoglu	A. Karaoşmanoğlu
Mardin	Trabzon
K. Türkoğlu	Hasan Saka
	İmzada bulunamadı

Ticaret Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ticaret Komisyonu
Esas No. 1/672
Karar No. 19

8 . III . 1954

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Hindistan arasında 4 Haziran 1953 tarihinde imzalanan Ticaret Anlaşması ve eklerinin onanmasına dair kanun lâyihası ile Hariciye Encümeni raporu ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle incelendi :

Hindistan ile ticari münasebetlerimizin ahdi bir esasa bağlanıp ticaret muvazenesinin temini maksadıyla Yeni Delhi'de bir ticaret anlaşması ahdi imzalanmıştır.

Bu anlaşmadan evvel Hindistan'la ticari münasebetlerimiz her ne kadar mevcut idi ise de, mallarımızın ihracı asgari hadlerde kalmıştır.

Uzun yıllar aleyhimize işliyen bu ticari münasebetlerin iyi bir şekilde işlemlerini temin için Türkiye'den Hindistan'a ihraçedilecek olan kuru ve kurutulmuş meyvalar, tâli hububat ve bakliyat, zeytin yağı, palamut ve palamut hulâsasası ile buna mukabil Hindistan'dan jüt maddeleri, iç ve dış lâstikleri ithaline ait bu anlaşmayı lehimize çevirmek ve iki memleket arasındaki ticaretin gelişmesini sağlamak mak-

sadiyle imzalanan bu anlaşma memleketimiz menfaatlerine uygun bulunduğundan Hükümet teklifi aynen Encümenimizce de kabul edilmiştir.

Umumi Heyete arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ticaret Encümeni

Reisi
Kütahya
H. Gedik

Kâtip
Kocaeli
H. Başak

Ankara
S. Benli

İmzada bulunamadı

Antalya
N. Ş. Nabel
Erzurum
S. Başak

Mazbata muharriri
Kastamonu
Ş. Kerimzade

Afyon K.
G. Yiğitbaşı
Ankara
H. Bulgurlu

Bursa
H. Şaman
Kütahya
M. Alkin

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Hindistan arasında 4 Haziran 1953 tarihinde imzalanan Ticaret Anlaşması ve eklerinin onanmasına dair Kanun lâyihası

MADDE 1. — Türkiye ile Hindistan arasında 4 Haziran 1953 tarihinde Yeni Delhi'de imzalanan Ticaret Anlaşması ve ekleri onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

Başvekil
A. Menderes

Devlet Vekili
C. Yardımcı

Millî Savunma Vekili
K. Yılmaz

Devlet Vekili

Adalet Vekili
O. Ş. Çiçekdağ
İçişleri Vekili ve

Dışişleri V. V.
E. Menderes

Dışişleri Vekili

Millî Eğitim Vekili
R. S. Burçak

Ekonomi ve Ticaret Vekili
Fethi Çelikbaş

Güm. ve Tekel Vekili
E. Kalafat

Ulaştırma Vekili
Y. Üresin

İşletmeler Vekili
S. Yırcak

Maliye Vekili
H. Polatkan

Bayındırlık Vekili
K. Zeytinoglu

Sa. ve So. Vekili
Dr. E. H. Üstündağ

Tarım Vekili
N. Ökmen

Çalışma Vekili
H. Erkmen

TÜRKİYE İLE HİNDİSTAN ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile Hindistan Hükümeti, iki memleket arasındaki ticari mübadeleleri geliştirmek arzusu ile, aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır :

Madde — 1.

Türkiye ile Hindistan arasındaki ticari mübadeleler her iki memlekette zaman zaman yürürlükte bulunan umumi ithalât ve ihracat rejimlerine uygun olarak cereyan edecektir.

Madde — 2.

Türkiye Hükümeti ile Hindistan Hükümeti, işbu Anlaşmanın yürürlük süresi zarfında, zaman zaman mer'î bulunan kendi umumi rejimlerinin gerçevesi dâhilinde, ihracat ve ithalât lisanslarının verilmesi için, yekdiğerine bütün kolaylıkları göstermeyi taahhüdeder.

Madde — 3.

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi içindeki ticari mübadelelerden ve bunlara müteferri masraflardan mütevellit ödemeler, Türkiye ile Birleşik Krallık arasında 4 Mayıs 1945 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmasının hükümlerine göre veya Hindistan'ı ilgilendirdikleri nispette mezkûr Anlaşmada yapılacak tadilât hükümlerine göre tesviye olunacaktır.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından sonra her iki taraftan sevk edilecek mallar için, Âkıdlerin her biri, ihraceden memleketin yetkili makamlarınca verilmiş ve ilişik örneğe uygun bir menşe şahadetnamesi istemek hakkını haiz olacaktır.

Bedeli 100 Türk lirasını veya 170-1-0 rupiyi veya başka bir para ile bu meblâğın tutarını aşmayan mallar için menşe şahadetnamesi aranmayacaktır.

Madde — 5.

Âkıd Taraflar, iki memleket arasındaki ticaretin âzami surette inkişafı ve bilhassa Anlaşmaya ekli A ve B listelerinde bulunan mallar hususunda bütün kolaylıkları bahşedeceklerdir. Şurası mukarrerdir ki, bu listeler tahdidî olmayıp, ihtiva etmedikleri malların mübadelesine hiçbir surette mâni teşkil etmeyeceklerdir. Diğer taraftan, bu listelerde, tarafların rızasıyla ilâve ve tadilât yapılabilir.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden evvel başlamış olup da Anlaşmanın yürürlüğe girdiği anda tamamlanmış bulunan tecari muameleler, Anlaşmanın yürürlük süresi içinde, her iki memlekette bu muameleler için cari hükümler gereğince tasfiye olunacaktır.

Madde — 7.

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde iki memleketin yetkili makamlarınca onanmış olup Anlaşmanın sona erdiği tarihte neticelenmiş bulunan ticari muameleler, işbu Anlaşma hükümleri gereğince tasfiye olunacaktır.

Madde — 8.

İşbu Anlaşma 4 Haziran 1953 tarihinde yürürlüğe girecektir. Bu tarihten itibaren on iki aylık

bir devre için muteber kalacak ve bunu mütaakıp, süre sonu tarihinden üç ay önce taraflarca mutabık kalınacak devreler için muteber olacaktır.

İşbu Anlaşma İngilizce ve Türkçe olarak tanzim edilmiştir. Her iki dildeki metinler aynı derecede muteber sayılacak, ancak tereddüt halinde İngilizce metne itibar olunacaktır.

İki nüsha olarak Yenidelihi'de tanzim ve imza olunmuştur.

Türkiye Hükümeti Adına

Hindistan Hükümeti Adına

Menşe şahadetnamesi

Gönderen :	Alan :
İsim	İsim
İkametgâh	İkametgâh
Sokak No:	Sokak No:
Malın cinsi	
Ambalaj tarzı	
Koli adedi	
Marka numarası	
	Ağırlık gayrisâfi Kg.
	Kıymet

Malın gönderileceği yol :

. Türkiye ile Hindistan arasında 4 Haziran 1953 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak, vasıfları yukarıda yazılı emtianın Türk - Hindistan menşeli olduğunu tasdik eder.

Tarih

A - Listesi

Türkiye'den Hindistan'a ihraçedilecek mallar

1. Kuru ve kurutulmuş meyvalar (ceviz, badem ve fındık dâhil);
2. Tâli hububat ve bakliyat : Akdarı, nohut, mercimek fasulye;
3. İpek ipliği ve ipek kozası;
4. Ham pamuk;
5. Ateş tuğlası;
6. Peynir, (kaşar, gravyer ve diğer yüksek evsafa peynirler);
7. Zımpara;
8. Cıva;
9. Şişeler içinde Zeytin yağı;
10. Balmumu (karnauba) (cilâ imali için kullanılan);
11. Palamut ve palamut hülâsası (debagatte kullanılan mevat);

(Yukarıda yazılı mallardan yalnız Hindistan Hükümetinin ithalâtı kontrol için zaman zaman yürürlüğe koyduğu mevzuat hükümlerine uygun neviler Hindistan'a ithal edilebilecektir.)

B - Listesi

Hindistan'dan Türkiye'ye ihracedilecek mallar

1. Çay;
2. Jüt mamulleri (Jütten kaba bez, jütten çuval);
3. Kına yaprakları;
4. Koko ipliği
5. En büyük tipteki lâstikler hariç, motörlü vasıta iç ve dış lâstikleri;
6. Kauçuktan mamul tababette müstamel eşya (buyot, kauçuk örtü vs.)
7. Baharat :
 - Döğülmemiş karabiber;
 - Döğülmemiş tarçın ve tarçın çiçeği;
 - Kabuklu kakule.
8. Tababette müstamel hintyağı;
9. Küçük Hindistan cevizi;
10. Pamuk mensucat.

(Yukardaki listede tadat olunan mallardan yalnız Türk ithalât rejiminde Gümrük Tarife ve istatistik numaraları kayıtlı bulunan cins ve neviler Türkiye'ye ithal edilebilir.)

Yeni Delhi, 4 Haziran 1953

Sayın Bay Bhoothalingam,

Bugün imzalanan Ticaret Anlaşmasına atfen, işbu Anlaşmanın hükümleri gereğince Akıdlerin her hangi biri tarafından ithal veya ihracedilecek malların, mümkün olduğu nispette Akıd Taraf-ların gemileriyle nakli hususunda Türkiye Hükümetinin gerekli bütün kolaylıkları göstereceğini bildirmekle şeref kazanırım.

Bu vesile ile üstün saygılarımı yenilerim.

Shri Bhoothalingam, I. C. S.
Hindistan Hükümeti Ticaert ve
Sanayi Nezareti Müsteşar Vekili
Yeni Delhi.

Büyükelçi

Yeni Delhi, 4 Haziran 1953

Sayın Bay Büyükelçi,

Aşağıda mefadı yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı teşekkürlerimle bildiririm.

« Bugün imzalanan Ticaret Anlaşmasına atfen, işbu Anlaşmanın hükümleri gereğince Akıdlerin her hangi biri tarafından ithal veya ihraç edilecek malların, mümkün olduğu nispette Akıd Taraf-ların gemileriyle nakli hususunda Türkiye Hükümetinin gerekli bütün kolaylıkları göstereceğini bildirmekle şeref kazanırım. »

2. Hindistan Hükümeti de, kendi bakımından, işbu Anlaşmanın hükümleri gereğince iki mem-leket arasındaki ticaretin mümkün olduğu nispette iki Tarafın gemileriyle naklini temin edecek mü-tat bütün kolaylıkları gösterecektir.

3. Bu vesile ile üstün saygılarımı yenilerim.

Ekselâns Numan Tahir Seymen,
Türkiye Büyükelçisi
Yeni Delhi.

S. Bhoothalingam